

YUNANİSTAN'DA OSMANLI MİRASI:19. YÜZYILDA TÜRK EMLÂKİ MESELESİ (1830-1850)

Nurdan Şafak*

Türk tarih yazıcılığında, Balkan çalışmalarına ilgi son yıllarda gittikçe artmaktadır. Osmanlı döneminde kısaca Rumeli olarak adlandırılan modern asırda Bulgaristan, Bosna, Makedonya, Arnavutluk, Sırbistan ve Hırvatistan gibi bir çok farklı bağımsız devletten oluşan geniş coğrafi alana ait çeşitli çalışmaların varlığına karşın, Yunanistan'la ilgili Türkçe yayın son derece az sayıdadır. Mevcut yayınların önemli bir kısmı ise Türk-Yunan ilişkileri çerçevesinde yazılmıştır.¹ Kıbrıs, Selanik, Girit² ve Mora üzerine siyasi ve şehir tarihi merkezli³ çalışmalar var iken, 19. yüzyılda Yunanistan hakimiyetine giren Atina, Eğriboz ve diğer yerlerde yaşayan Türklerin neler yaşadıkları, karşılaştıkları problemler, bu problemler karşısında Osmanlı Devleti'nin nasıl bir tavır takındığına dair herhangi bir yayına rastlanılmamıştır. Halbuki 1830'lara kadar Osmanlı toprağı olan Atina, Mora ve Eğriboz gibi şehirler, uzunca bir dönem hatırı sayılır bir biçimde Türk nüfusa sahipti. Bu makale ile konuyla alakalı literatüre şerh düşülmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma, birinci el kaynaklara

* Dr.

¹ Bu konudaki yayınlara bir kaç örnek için bkz. Fuat Aksu, *Türk-Yunan İlişkileri, İlişkilerin Yönelimini Etkileyen Faktörler Üzerine Bir İnceleme*, Stratejik Araştırma ve Etüdler Milli Komitesi, Ankara 2001; Murat Hatipoğlu, *Yunanistan'daki Gelişmelerin Işığında Türk-Yunan İlişkilerinin 101 Yılı (1821-1922)*, Ankara 1988; Dimitri Kitsikis, *Türk-Yunan İmparatorluğu, Arabölge Gerçeği Işığında Osmanlı Tarihine Bakış*, çev. Volkan Aytaç, İletişim Yayınları, İstanbul 1996; Şükrü S. Gürel, *Tarihsel Boyut İçinde Türk-Yunan İlişkileri (1821-1993)*, Ümit Yayıncılık Ankara 1993.

² Ayşe Nühket Adıyeko, *Osmanlı İmparatorluğu ve Girit Bunalımı (1896-1908)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

³ Osmanlı dönemindeki Balkan Şehirlerinin tarihi hakkındaki bir literatür değerlendirmesi için bkz. Fatma Sel Turhan-Özgür Kolçak vd., "Osmanlı Dönemi Balkan Şehir Tarihi: Bosna, Yunanistan ve Macaristan Şehirleri", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi (Talid)*, 3 (6), 2005, s. 117-150.

dayanarak Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki Hariciye Siyasî Evrakı dosyalarındaki belgelere göre hazırlanmıştır.

Makalede öncelikle iki temel meseleye değinilecektir. Birincisi Türk emlaki meselesinin çıkış noktası, ikincisi bu problemin Osmanlı-Yunan ilişkilerini nasıl etkilediği ve Türklerin yaşadıkları sıkıntılardır. 19. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren Osmanlı-Yunanistan ilişkilerinde yaşanan en önemli sorunlardan birisi sınırdaki Yunan eşkıyalarının tacizleriydi. Bu sorun, Osmanlı-Yunan ilişkilerinde 19. yüzyıl boyunca devam etti. Eşkıyalık ve sınır ihlalleri, Türk ahalinin can ve mal emniyetini ortadan kaldıran boyutlara ulaştı. Özellikle sınır bölgelerde yaşayan Osmanlı tebasının, Yunanlı eşkıyalar tarafından saldırıya uğramaları, bu eşkıyaların Yunanistan devletince cezalandırılmaması ya da ceza verilip daha sonra affedilmeleri, iki devlet arasında krizlere neden oluyordu. Bâbîâli sıklıkla Yunanistan'dan bu tür saldırıların önlenmesi için tedbir almasını istiyor ancak bu işe yaramıyordu.⁴ Konuyla ilgili Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde yüzlerce raporun varlığı meselenin önemini ve boyutunu gözler önüne sermektedir.⁵

1821 Mora İsyanı ile Yunanlılar, bağımsızlık sürecine girdi. Ancak Yunanistan'ın kurulması yaklaşık on yıl sürdü. Yunanistan Krallığı'nda yaşayan Türkler, bir çok sorunla yüz yüze geldi. O sırada Osmanlı Devleti ciddi sıkıntılarla karşı karşıya idi. Mora İsyanı, devleti derinden sarsmıştı. Sultan II. Mahmud döneminde Osmanlı Devleti, bir zamanlar kendi toprağı olan Yunanistan'ı 1830'da resmen tanıdı. İngiltere, Fransa ve Rusya arasında yapılan antlaşma ile Yunanistan'ın devletleşme süreci başladı. Uluslararası antlaşmaya göre yeni kurulan Yunanistan Krallığı, Bavyera hanedanından krallar tarafından yönetilecekti.

Yunanistan'ın sınırları 1832'de imzalanan Londra Protokolü⁶ ile çizildi. Bu anlaşmayla Yunanistan'da yaşayan Türkler, Yunan idaresi altına girdiler. Türklerin büyük bir kısmı Osmanlı Devleti topraklarına göç ederken bir diğer kısmı da Yunanistan'da kaldı. Antlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren Atina, Eğriboz ve

⁴ Yunan sınırında meydana gelen haydutluk ve eşkıyalık hareketleri ve bunların önlenmesi ile ilgili girişimler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. BOA, HR. MKT, nr. 8/8, 22 Za 1260 (29 Ekim 1844).

⁵ BOA, HR. MKT, nr. 8/8, 22 Zilkade 1260 (29 Ekim 1844).

⁶ Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki konuyla ilgili belgelerde sıklıkla Londra Antlaşması'na atıfta bulunmaktadır. BOA, Hariciye Siyasî Dosyaları (HR. SYS), 1678/3, lef 9.

İstefe⁷ Türkleri isterlerse on sekiz ay içinde yaşadıkları yerleri terk ederek mallarını satabilecekti.

Antlaşma uyarınca Eğriboz'a bağlı İzdin⁸ ve Badracık kazaları Osmanlı Devleti'ne verildiği takdirde Osmanlı hükûmeti, kırk milyon kuruş ödeyecek; bu yerler Yunanistan'a verilirse Yunanistan, Osmanlı Devleti'ne otuz milyon kuruş tazminat verecekti. Osmanlı Devleti, bahsi geçen yerleri tazminat karşılığında Yunanistan'a bıraktı. Acaba neden bu topraklar Yunanistan'a bırakıldı, ödenecek meblağ Osmanlı Devleti bütçesine ağır mı geldi? Ya da uluslararası baskı mı söz konusuydu veya Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu konjonktür mü etkili oldu, yahut başka nedenler mi vardı? Bu sorular, bu makalenin temel problemiğidir.

Anlaşmanın yapıldığı 1832 yılında Osmanlı Devleti, Mehmet Ali Paşa İsyanı ile meşguldü. 1821 İsyanı ile Mora'nın elden çıkması ve 1830'da Cezayir'in Fransızlar tarafından işgali gibi büyük gaileler, Atina ve Eğriboz'da yaşayan Türklerin meseleleriyle yeterince ilgilenilmesini güçleştiriyordu. Antlaşma sonrasında Yunanistan'da yaşayan Türklerin bir kısmı Osmanlı Devleti topraklarına göç ederken bir kısmı da Yunanistan'da kaldı. Özellikle Atina, Eğriboz, İzdin ve İstefe gibi yerlerde yaşayan mallarını satarak Osmanlı topraklarına dönen Türklerin emlaklarına, vakıflarına el kondu ve çeşitli nedenlerle mallarını satmalarına izin verilmedi.⁹ Bu şekilde Osmanlı Devleti tarafından "emlak-ı İslam" olarak isimlendirilen sorun ortaya çıktı. Sorunu çözmek amacıyla memurlar görevlendirildi. Fakat Yunan hükûmeti, tazminatları ödemeye taahhüt ettiği zamanda başlamadı.

Söz konusu antlaşmaya göre İzdin ve Badracık¹⁰ bölgelerinde yaşayan Türklerin büyük bir kısmı Osmanlı topraklarına göç ederken bir diğer kısmı da Yunanis-

⁷ Yunanistan'ın en eski şehirlerinden biri olan İstefe, Osmanlı döneminde Eğriboz sancağına bağlı bir kaza idi. 1740'larda bölgeyi ziyaret eden İngiliz Seyyah Richard Pococke, İstefe'de 200 Rum, 70 Yahudi ve 1000 Türk hanesi olduğunu bildirmektedir. Machiel Kiel, "İstefe", *DİA*, 23, s. 312-313.

⁸ İzdin, Orta Yunanistan'da bugünkü adı Lamia olan şehir. Osmanlılar zamanında 1424-1832 tarihleri arasında İzdin, Eğriboz sancağına bağlı bir kazanın merkeziydi. İslami karakterin ağırlıklı olduğu şehirde XIX. yüzyılın başına kadar Müslüman nüfus çoğunluğu oluşturuyordu. İzdin'de 1815 yılında Müslüman hane sayısı 1060, Hristiyan hane ise 750 idi. 1832'de Yunanlılar bağımsız bir devlet olarak ortaya çıktıktan sonra İzdin bu devletin sınırları içinde kaldı. Kaza merkezi ve köylerdeki Müslüman nüfus kuzeye göç etti. Machiel Kiel, "İzdin", *DİA*, 23, s. 506.

⁹ BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 51.

¹⁰ Orta Yunanistan'da İzdin'in 18 km. batısında Oita dağlarının kuzey yamaçları üzerinde Spercheios-Varka nehrinin meydana getirdiği verimli ovaya akan bir yerde kurulmuştur. Osmanlı hâkimiyeti döneminde büyük ve önemli bir kasaba olup hayli kalabalık Türk nüfusu barındırmaktaydı. Machiel Kiel, "Badracık", *DİA*, 4, s. 421.

tan'da kaldı. Göç edenler veya etmek isteyenler öncelikle gayri menkullerini satmaya çalıştılar.

Antlaşmanın yapıldığı tarihten itibaren Atina, Eğriboz ve İstefe Türkleri isterlerse on sekiz ay içinde yaşadıkları yerleri terk ederek mallarını satma hakkına sahipti. Bu amaçla hem Yunanistan hem de Osmanlı Devleti tarafından memurlar görevlendirildi.

Osmanlı Devleti, problemin çözümü için 1833 yılında İsmail Bey isimli bir şahsı tayin etti. İsmail Bey, Yunanistan'a giderek meseleyle yakından ilgilendi ancak tazminatların ödenmesini sağlayamadı. Ardından Mâlîye Tezkirecileri Kudsi ve Said Efendiler, Yunanistan'a gönderildi. Ancak Yunan makamları bugün yarın müzakereye başlanacaktır diyerek Osmanlı memurlarını oyaladılar ve tazminatlar ödenmedi. 1835 yılında ise Şekib Efendi, meseleyi halletmek üzere Yunanistan'a gitti. Şekib Bey, ülkedeki Türklerin zor durumda olduğunu, Yunanlılar tarafından kötü muameleyle maruz kaldıklarını ve mallarının zorla gasp edildiğini bildirdi. Ancak Atina ve Eğriboz'da resmi temaslarda bulunan Şekib Bey, Yunan makamları tarafından oyalandı ve mesele sürüncemede kaldı.¹¹ Problem bu şekilde sürüp giderken ödemeler 1840 senesine kadar yapılmadı. Bu sorun, Osmanlı devlet erkânını da ciddi biçimde rahatsız ediyordu. O yıllarda Paris Sefiri olan Mustafa Reşid Paşa duyduğu rahatsızlığı:

"Sâhib-i emlâk olan ehl-i İslam ziyadesiyle mağdur olub mevâdd-ı sâirede dahi hak yed-i âli-i Saltanat-ı seniyye'de bulunduğunu muhtasarca mukaddime ile her ne vakit istenilir ise müzâkereye mübâderet olunacağı vâdisinde..." ifadeleriyle dile getirdi.¹²

Konuyla ilgili somut örnekler üzerinde durmak gerekirse İstefe'de yaşayan Hacı İsmail Beyzade isimli bir şahıs ve Maliye Meclis Azasından Said Bey'in hanımı, çiftliklerinden toplanan ürünlerin parasının ödenmediğini bildirdi.¹³ Evkaf-ı hümayun eski nazırlarından Mahir Numan Bey'in Eğriboz kalesi içinde sahip olduğu iki dükkanı Yunan askeri tarafından yakılmış ve arsa asker talimi için kullanılmaya başlanmıştı. Buna benzer bir diğer misalde de Hacı İsmail isimli bir şahsın pederinden intikal eden konağının arsası Yunanlılar tarafından askerlere ait bir meydana dahil edilmişti.¹⁴

¹¹ BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 57.

¹² Reşat Kaynar, *Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat*, TTK Yayınları, Ankara 1991, s. 492.

¹³ BOA, HR. SYS 1679/2, lef 72.

¹⁴ aynı belge.

Konuyla ilgili bir başka örnek de; Eğribozlu Pehlivan Mehmed Paşa isimli bir şahsın damadı Hacı Hasan tarafından Bâbîâli'ye gönderilen arzuhaldir. Arzuhalde Eğriboz adasında yaşayan bin nefer nüfusun Yunan idaresi altında kalarak çeşitli sıkıntı ve ızdıraba düşer oldukları ve gayri menkullerini satarak Osmanlı topraklarına göç etmek istedikleri fakat Yunan memurları tarafından çeşitli zorluklar çıkarıldığı ve bölgede yaşayan Türklerin sıkıntılarının gün be gün arttığı ifade edilmiştir.¹⁵ Bu minvalde Yunan mahkemelerine bu meseleyle ilgili olarak onlarca dava açılmıştır. Aynı zamanda 1840'lı yıllarda Atina'daki Osmanlı Sefiri Kostaki Musurus tarafından Yunan devletine konuyla ilgili rapor ve dilekçeler sunulmuş, ancak söz konusu tazminatların ödenmesi yolunda başarılı olunamamıştır. Yunan makamları meseleyi çözmek yerine geçiştirme taktiği uygulamaya devam etmişlerdir. Tazminatlarını almak isteyen Türkler, bu süre zarfında mahkeme ve benzeri harcamalarından ötürü alacaklarından iki katı fazla masraf yapmış, bir kısmı ümitsiz olarak Osmanlı Devleti'ne yerleşmiştir.¹⁶

Yunanistan'ın meseleyi sürüncemede bırakan bir politika izlemesi üzerine Atina'daki Osmanlı elçisi Kostaki Musurus, 1832 Londra Antlaşması'nda taraf olan İngiltere, Fransa ve Rusya elçilerine devletin konuyla ilgili rahatsızlığını bildirmişti. Yabancı elçiler de Türklerin tazminatlarının ödenmesi yolunda Yunan makamlarına baskı yapmaya başladılar. Atina'daki Rusya elçisi tarafından Bâbîâli'ye gönderilen bir yazıda "Yunanda bulunan ehl-i İslamın emlak ve mesalih-i vakıalarının kamilen tanzim ve tesviyesi hususuna zuhura gelen tehiratı Yunan vükelasına ifade ettim. Yunan Umur-ı Ecnebiyesi Nazırı Zografo'nun gerek bana ve gerek Devlet-i aliyye memurlarına serd ve irad ettiği teminata nazaran husus-ı mezburun müddet-i kalilede hitamına ...".¹⁷

Bahsi geçen büyük güçlerin temsilcileri devreye girdiler ve Yunanistan'a konuyla ilgili bir talimatnâme verildi.¹⁸

Atina Sefiri Kostaki Musurus'un¹⁹ çabalarıyla talimatnâme uyarınca Yunanistan, Türklere ödenecek tazminatı %8 faizle ödemeyi kabul etti.²⁰ Ödemelerde zaman zaman aksaklıklar görülmekle birlikte taksitler genellikle yatırıldı. Bu konuda

¹⁵ BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 55.

¹⁶ BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 71, 19 Ramazan 1265, imza Osman-Atina sefiri.

¹⁷ BOA, HR. SYS 1679/2, lef 24.

¹⁸ BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 61.

¹⁹ Kostaki Musurus için bkz. Nurdan Şafak, *Bir Tanzimat Diplomati Kostaki Musurus Paşa (1807-1891)*, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2006.

²⁰ Kunalp, *Bellekten*, s. 427.

bahsi geçen Londra Protokolü bağlayıcı oldu. XIX. yüzyılda neredeyse her uluslararası diplomatik meselede dahil olan İngiltere, Yunanistan tazminatları aksettüğünde, askerî harcamaların kısılarak, ödemelerin yapılması yönünde uyarıda bulundu. Bu şekilde İngiltere, Yunanistan üzerindeki kontrolünü hissettirdi.²¹ Ancak Eğriboz, Badracık gibi yerlerde yaşayan Türklerin tazminatları zamanında ödenmedi, geciktirildi.

Emlak meselesi sürüp giderken bu süreçte karşılaşılan bir diğer sorunda Türk çiftçilerinin mahsüllerinin parasının ödenmemesiydi. Yunanistan, İzdin'den Osmanlı topraklarına göç eden muhacirlerin çiftliklerinden toplanan mahsulün parasını ödemedi. Aynı zamanda Türklere ait dalyanlar ile İzdin'deki Türk vakıflarına el kondu, daha sonra Osmanlı Devleti bu vakıfların geri verilmesi amacıyla resmi girişimlerde bulundu.

Sonuç olarak, ilk başta sorduğumuz soruyu tekrar etmek gerekmektedir. İzdin ve Badracık niçin Yunanistan'a tazminat karşılığında bırakılmıştır sorusuna iki şekilde cevap verilebilir. Muhtemelen İzdin ve Badracık stratejik önemi haiz yerler değildi ve Türk nüfusu da azdı. Aynı zamanda uluslararası dengelerin Mısır meselesine odaklanması sebebiyle dönemin büyük güçleri bu iki yerin akıbetini Osmanlı Devleti ile Yunanistan'a bırakmış olabilir. Anlaşma sonucunda Osmanlı Devleti, Türk nüfusun az olduğu bu yerleri Yunanistan'a verdi.

Türk emlak meselesinin, Osmanlı-Yunanistan ilişkilerini nasıl etkilediğine gelecek olursak Osmanlı Devleti Yunanistan'a ilk elçisini 1840 yılında göndererek diplomatik ilişkileri başlattı. Gerilim üzerine kurulu Türk-Yunan ilişkilerinde Yunanistan'da yaşayan Türklerin çeşitli mağduriyetleri ve mal emniyetlerinin ihlal edilmesi karşılıklı gerilimi arttıran bir unsur oldu. Osmanlı Devleti, Yunanistan'da yaşayan Türklerin haklarını koruyarak mağdur olmamaları yönünde olağanüstü gayret sarfetti.

Yunanistan'ın aynı zamanda özellikle Osmanlı adalarındaki Rumları, isyana teşvik etmesi, Yunanistan'daki Türklerin temel haklarını elde etmelerine mani olması, 19. yüzyıl boyunca Osmanlı-Yunan ilişkilerinin sürekli bir problem alanı olarak yaşanmasına neden oldu. Son olarak hepimizin yakından bildiği gibi Yunanistan'daki Türklerin gayri menkulu meselesinin Yunanistan'dan Türkiye'ye göç eden pek çok Türk için hâla devam eden bir sorun olduğunu belirtmekte yarar vardır.

²¹ BOA, İrade-Yunanistan, 36, lef 2, 11 Rebiülevvel 1259 (12 Nisan 1843).

Ek, Yunanistan Sınırında Emlaki Olup Tazminat Alacakları Gösteren Liste

Yunan hududu dahilinde kalup ashâbına icâb eden bahâları verilmek üzere devletçe musâlahada dâhil bulunan emlak ve alakaların bâ-senedât ve temessükat matlubâtının ber vechi icmal defteridir. ²²

İsim	Meblağ
Veli Paşa Haftan Ağası Selim Ağa'nın Narayda Çiftliği hasılatı beher sene yirmi beş bin guruştan dokuz senelik hasılat	225000
Ağa-yı mûmâ ileyhın çiftlik-i mezkûr bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	225000
Ağa-yı mûmâ ileyhın Derbend Karye Çiftliği hasılatı beher sene otuz beşer bin guruştan dokuz senelik hasılat	315000
Ağa-yı mûmâ ileyhın çiftlik-i mezkûr bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	315000
Bâ-temessükat çiftlikat-ı mezkûre reâyası zimmetlerinde olan matlûb ağa-yı muma ileyhe	013000
Ağa-yı mûmâ ileyhın derûn-ı İzdin'de kâin konak bahâsı	030000
Konağ-ı mezkûrun yedi senelik bedel-i icârı Mavrolı nâm bezirganın oğlu Nikola zimmetinde beher sene bin sekiz yüz drahmiden yedi senelik	044100
Drahmi guruş 12600	1167100
İzdin hanedanından Halil Beyzade Tevfik Bey'in ashab-ı düyûna terk eylediği Kazancı ve .....dokuz senelik hasılatı	1500000
Çiftlikat-ı mezkûre bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	1500000
Yaylak ve kışlağı ....ve Şıra maa yaylak dokuz senelik hasılatı	0087000
Yaylak-ı mezkûr bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	0087000
Saray icarı mah altmış dört Yunan hükümeti zimmetinde beher mah bin beş yüz drahmiden altmış dört mahda drahmi guruş 96000	03929000
Saray-ı mezkûr bahası yüz kantar temür için ...çıkup zabt eylemiştir	1000000
Tuz bahâsından Yunan hükümetinden matlub drahmi guruş 4000	0014000
	Yekun
	4517000
Devletlü ismetlü Esmâ Sultan hazretlerinin İzdin'de mukataası malından guruştan on dört para itibarıyla mir-i mûmâ ileyhın hissesi bedeli devletçe ne vechile irade buyrulur ise	0000000
İzzet Bey'in Mustafa Bey çiftliği hasılatı beher sene yirmi beş bin guruştan dokuz senelik hasılat	225000
Çiftlik-i mezkûr bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	225000
....ve Yeni nam çiftlikler bedellerinden baki kalan	030000
	480000
Yusuf Bey halîlesi hanımın mesfir çiftliği hasılatı beher sene yirmi yedi bin guruştan dokuz senelik hasılat	243000
Çiftlik-i mezkûr bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	243000
	486000
Hüseyin Kethuda torunu Tahsin Bey'in Kosta Aleksî ve..... ve Komariç üç kta çiftlikatı beher sene yirmi bir bin guruştan dokuz senelik hasılat	190000

²² BOA, HR. SYS, 1679/2, lef 25.

İsim	Meblağ
Çiftlikat-ı mezkûre bedeli dokuz senelik muaccele itibarıyla	190000
	380000
Hacı Mehmed Ağa'nın yetimleri .....çiftliği maa ....değirmanı hasılatı beher sene altışar bin guruştan dokuz senelik hasılat	56000
Çiftlik değirman-ı mezkûr bedelleri dokuz senelik muaccele itibarıyla	56000
	112000
Beyzade Mustafa Bey'in Osfordi nam bezirganda alacağı	36000
Tâlibanlar bedeli	108000
Badracık kazasında Ağa çiftliği ve Baloruha ve Karya üç kuta çiftlikat hasılatı beher sene ellişer bin guruştan dokuz senelik hasılat	450000
Çiftligat-ı mezkûre bedelleri dokuz senelik muaccele itibarıyla	450000
	900000
Cânib-i vilayet-i İzdin'de ashab-ı alaka ve eytam ve ....ve dul hatunların alacakları şürût üzere mal-ı mezkûra icab eden	300000
Güzeştesi 22	300000
	600000

İcmal-i yekûn-ı matlubât-ı mezkûre   8688100   0108000
tâlibanlar bedeli 8796100